

Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Gelir ve Sermaye Değer Artış Kazançları Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.6.1988 Sayı : 19829)

Kanun No.
3458

Kabul Tarihi
27 . 5 . 1988

MADDE 1. — 19 Şubat 1986 tarihinde Londra'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Gelir ve Sermaye Değer Artış Kazançları Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI ARASINDA GELİR VE SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ

VE

BÜYÜK BRİTANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI

Gelir ve sermaye değer artış kazançları üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR :

MADDE 1

Kişilere İlişkin Kapsam

Bu Anlaşma Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

MADDE 2

Kavranan Vergiler

1. Bu Anlaşma, hangisinde, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, her bir Âkit Devlette gelir ve sermaye değer artış kazançları üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir, toplam sermaye değer artış kazançları veya gelirin ya da sermaye değer artış ka-

zandaçlarının unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden ve sermaye değeri artış kazançlarından alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Bu Anlaşmanın konusunu oluşturan ve şu anda geçerli olan vergiler :

a) Türkiye Cumhuriyetinde :

(ı) Gelir Vergisi ve

(ii) Kurumlar Vergisi

(Bundan böyle «Birleşik Krasi» olarak bahsedilecektir.),

b) Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığında :

(i) Gelir Vergisi;

(ii) Kurumlar Vergisi ve

(iii) Sermaye Değer Artış kazançları vergisidir.

(Bundan böyle «Birleşik Krallık Vergisi» olarak bahsedilecektir.)

4. Bu Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra 'Âkit Devletlerden herhangi biri tarafından mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikde olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, vergi mevzuatlarında yapılan değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 3

Genel Tanımlar

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe :

(a) «Türkiye» terimi, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik alanını ve Türkiye kanunlarının yürürlükte olduğu her türlü sahayı, bunun yanısıra Türkiye'nin üzerinde uluslararası hukuk uyarınca doğal zenginliklerini arama ve işletme hakkına sahip olduğu kıta sahanlığını ifade eder;

(b) «Birleşik Krallık» terimi, uluslararası hukuka uygunluk gösteren ve kıta sahanlığına ilişkin olan Birleşik Krallık mevzuatı çerçevesinde, Birleşik Krallığın, deniz yatağında, toprak altında ve bunların doğal zenginliklerinde haklarını icra edebileceği saha olarak tescil edilmiş olan veya bundan sonra tescil edilebilecek olan ve Birleşik Krallık kara suları dışında kalan her türlü saha dahil olmak üzere, Büyük Britanya'yi ve Kuzey İrlanda'yi ifade eder;

(c) Vatandaş terimi :

(i) Türkiye yönünden, Türk Vatandaşlığını «Türk Vatandaşlık Kanunu» gereğince elde eden bütün gerçek kişileri ve Türkiye'de yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan bütün hükmi şahısları, ortakları ve dernekleri;

(ii) Birleşik Krallık yönünden, bütün Britanya vatandaşlarını veya Birleşik Krallık'ta yerleşme hakkına sahip olan ve diğer herhangi bir Commonwealth ülkesinin veya egemenlik sahasının vatandaşlığına geçmemiş olan bütün Britanyalı kişileri ve Birleşik Krallık'ta yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan bütün hükmi şahısları, ortaklıkları, dernekleri ve diğer kuruluşları ifade eder;

(d) «Bir Âkit Devlet» ve «diğer Âkit Devlet» terimleri metnin gereğine göre, Türkiye veya Birleşik Krallık anlamına gelir;

(e) «Vergi» terimi, bu Anlaşmanın 2 nci Maddesinde kavranan her türlü vergi anlamına gelir;

(f) «Kişi» terimi gerçek kişileri, şirketleri ve kişilerin oluşturduğu diğer kuruluşları kapsamına alır;

(g) «Şirket» terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

(h) «Kanunî merkez» terimi, Türkiye yönünden Türk Ticaret Kanununa göre tescil edilen hukukî ana merkez anlamına gelir;

(i) «Bir Âkit Devletin teşebbüsü» ve «diğer Âkit Devletin teşebbüsü» terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen teşebbüs ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen teşebbüs anlamına gelir;

(j) «Uluslararası trafik» terimi, bir Âkit Devletin teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılandırılmaları ifade eder. Şu kadar ki, yalnızca diğer Âkit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği bu kapsama dahil değildir;

(k) «Politik alt bölüm» terimi, Birleşik Krallık yönünden Kuzey İrlanda'yı kapsamına alır;

(l) «Yetkili makam» terimi, Türkiye yönünden Maliye ve Gümrük Bakanı'nı veya onun yetkili temsilcisini ve Birleşik Krallık yönünden, İç Gelirler Komisyon üyelerini veya onların yetkili temsilcisini ifade eder.

2. Bir Âkit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış her terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Âkit Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

MADDE 4

İkamet

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, «bir Âkit Devletin mukimi» terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ikametgâh, ev, kanunî merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi anlamına gelir.

2. Bu Maddenin 1 inci fıkrası hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir,

a) Bu kişi, daimî olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Âkit Devlette de daimî olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir (hayatî menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayatî menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Âkit Devlet saptanmazsa veya kişinin her iki Âkit Devlette de daimî olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Âkit Devlette de kalmayı âdet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Âkit Devletin de vatandaşıysa veya aksine her iki Âkit Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Bu Maddenin 1 inci fıkrâ hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi fiili iş merkezinin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir. Bununla beraber, bu kişi Âkit Devletlerin birinde fiili iş merkezine diğerinde kanunî merkeze sahip olduğundan, şirketin bu Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Âkit Devlette mukim olduğu hususunu, Âkit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşmayla tespit edeceklerdir.

MADDE 5

İşyeri

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından «işyeri» terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. «İşyeri» terimi özellikle şunları kapsamına alır :

(a) Yönetim yeri;

(b) Şube;

(c) Büro;

(d) Fabrika;

(e) Atölye;

(f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taşocağı veya doğal zenginliklerin elde edilmesine yarayan diğer yerler;

(g) Doğal zenginliklerin aranması veya bunlardan faydalanılması amacıyla kullanılan tesis veya yapı;

3. Bir inşaat şantiyesi ile yapım, montaj veya kurma projesi yalnızca, altı ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur.

4. Bu Maddenin daha önceki hükümlerine bakılmaksızın «işyeri» teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) Teşebbüs olanaklarının yalnızca malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettirilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, bu fıkranın (a) ile (e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi 6 ncı fıkraya hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında bir Âkit Devlette diğer Âkit Devletin teşebbüsü namına hareket ederse, aşağıdaki şartlarla bu teşebbüs, ilk bahsedilen Devlette bu kişinin gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir :

a) Eğer bu kişi, işe ilişkin sabit bir yerden yürütülebilecek 4 üncü fıkrada belirtilen türden faaliyetlerle sınırlı olmamak üzere, o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa işyerinin varlığı kabul edilecektir. Ancak anılan fıkraya hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler, bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir veya

b) Eğer bu kişi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticarî eşyadan bu ilk bahsedilen Âkit Devlette mutaden teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoku bulundurursa, işyerinin varlığı kabul edilecektir.

6. Bir teşebbüs bir Âkit Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentası veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yürüttüğü için o Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır,

7. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya diğer Âkit Devlette ticarî faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder, ya da onun tarafından kontrol edilirse (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde), bu şirket diğeri için işyeri oluşturmayacaktır.

MADDE 6

Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. «Gayrimenkul varlık» terimi, bahse konu varlığın yer aldığı Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükârda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, balık avlama mahallerini özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynaklarını ve diğer

doğal kaynakların işletme hakkından veya işletilmesinden doğan sabit, ya da değişik ödemeler üstündeki hakları kapsayacaktır; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır. Bununla birlikte bu terim, bu Anlaşmanın 12 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında, geliri gayri maddî hak bedeli olarak tanımlanan hiçbir varlık veya hakkı kapsamına almayacaktır.

3. Bu maddenin 1 inci fıkrâ hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. Bu maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkrâ hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin ücrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

MADDE 7

Ticari Kazançlar

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Âkit devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, kazanç bu diğer Devlette, işyerine doğrudan doğruya veya dolaylı olarak atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere, vergilendirilebilir.

2. Bu maddenin 3 üncü fıkrâ hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu, bu işyerine her iki Âkit Devlette de, eğer bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek idiyse, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan ve yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. İşyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna ihtira beratlarının, patentlerin veya diğer hakların kullanılması karşılığında gayri maddî hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin yapılması; verilen hizmet veya yönetim karşılığında komisyon ödenmesi; bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç olarak verilen paralar karşılığında faiz ödenmesi halinde, söz konusu meblağların gider olarak indirilmesine (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi hariç) müsaade edilmeyecektir.

4. İşyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticari eşya alınması dolayısıyla doğan hiç bir kazanç, bu işyerine atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

MADDE 8

Uluslararası Taşımacılık

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrâ hükümleri, aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acentaya iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

MADDE 9

Bağımlı Teşebbüsler

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

Ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticarî ve malî ilişkilerde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda bu ilk bahsedilen Âkit Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler göz önünde tutularak, sonradan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Âkit Devlet bu düzenlemenin hukukî olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaktır.

MADDE 10

Temettüler

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devlet mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mukimi olduğu Devletçe de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak temettünün gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin mukimi ise bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşamayacaktır :

a) Temettünün gerçek lehdarı, temettü ödeyen şirketteki oy gücünün en az % 25'ini doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kontrol eden bir şirket ise gayrisafi temettü tutarının % 15'i;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının % 20'si.

3. Bu maddede kullanılan «temettü» terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtımını yapan şirketin mukimi olduğu Devletin mevzuatına göre, hisse senedi geliri adedilen diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri ifade eder. Terim aynı zamanda, temettü ödeyen şirketin mukimi olduğu Âkit Devletin mevzuatına göre temettü ve şirket dağıtımını muamelesi gören diğer herhangi bir unsuru (bu Anlaşmanın 11 inci maddesi hükümlerine göre vergi indirimine tabi tutulan faizler hariç) kapsamına alır.

4. Bu Anlaşmanın diğer hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukim, bir şirket, diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla kazanç elde ederse, sözkonusu kazançlar, diğer Âkit Devletin mevzuatına göre (diğer Âkit Devletin mukimi olan şirketlerin kazançları üzerinden alınan vergiye ilaveten) vergilendirilebilir; ancak bu durumda sözkonusu kazanç üzerinden alınacak verginin oranı yüzde 15'i geçmeyecektir.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olarak bulunduğu diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Birleşik Krallık'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Birleşik Krallık'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile işyerinin ya da sabit yerin arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devlet mukimi olan bir şirket diğer Âkit Devletten kazanç elde ettiğinde, bu diğer Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, sözkonusu temettülerin bu diğer Devletin mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazançdan oluşması durumu değiştirmez.

MADDE 11

Faiz

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devlet mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak faizin gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayrisafi tutarının yüzde 15'ini aşmayacaktır.

3. Bu maddenin 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın :

(a) Bir Âkit Devlette doğan faiz, eğer diğer Âkit Devletin Hükümeti, bir mahalli idaresi veya bu Hükümetin ya da mahalli idarenin bir ajansı tarafından elde

edilir ve üzerinden bunlar tarafından tasarrufda bulunulabilirse, sözkonusu faiz ilk bahsedilen Devlette vergiden istisna edilecektir;

(b) Birleşik Krallık'da doğan ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından elde edilip, üzerinde tasarruf edilebilen faiz, Birleşik Krallık'da vergiden istisna edilecektir.

4. Bu maddede kullanılan «faiz» terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazancı paylaşma hakkını tanıyan tanınmasın, devlet tahvillerinden, tahvillerden veya bonolardan ve her nevi alacakdan doğan gelir ile bu gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri kapsar. Terim, bu Anlaşmanın 10 uncu maddesi hükümlerine göre dağıtım muamelesi gören hiç bir unvanı kapsamına almayacaktır.

5 Bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Birleşik Krallık'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Birleşik Krallık'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 ncı fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 ncı ve ya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç - alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı herhangi bir nedenle aştığında, bu madde hükümleri, en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

8 Âkit Devletlerden herhangi birinin mevzuatında yer alan ve bir hukim olmayan şirkette, bir mukim şirkete ödenen faizin dağıtım veya temettü olarak kabulünü öngören hükümler uygulanmayacaktır. Bundan önceki cümle, Âkit Devletlerden herhangi birinin mukimi olan; ancak diğer Âkit Devlette mukim kişi veya kişilerce oy hakkına sahip hisselerinin yüzde 50'sinden fazlası, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kontrol edilen bir şirkete ödenen faize uygulanmayacaktır.

9 Bu maddenin 8 inci fıkrası hükümleri, Türkiye'nin mukimi olan bir şirket tarafından ödenen faizler hakkında uygulanmayacaktır. Ancak bunun için, ödenen faizin dağıtım veya temettü olduğunu belirleyen Türk mevzuatının mukim olmayan şirketleri ayırma tabi tutulması zorunludur.

MADDE 12

Gayrimaddî Hak Bedelleri

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddî hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Âkit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddî hak bedelinin gayrisafi tutarının % 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan «gayrimaddî hak bedelleri» terimi, sinema filmleri, radyo - televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere edebî, artistik, bilimsel her nevi telif hakkının veya her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınai, ticarî, bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı, kullanma hakkı veya satışı ile sınai, ticarî bilimsel teçhizatın kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı bu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Birleşik Krallık'da bulunan bir sabit yer kullanarak Birleşik Krallık'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu gayrimaddî hak bedelinin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu Maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrâ hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre, bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü Madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddî hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddî hak bedelini ödeyen kişi Âkit Devletlerden birinin mukimi olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddî hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve bu gayrimaddî hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddî hak bedelinin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Ödenen gayrimaddî hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktara herhangi bir nedenle aşılığında, bu Madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilâve ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

MADDE 13

Sermaye Değer Artış Kazançları

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve bu anlaşmanın 6 ncı Maddesinde tanımlanan bir gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazanç bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticarî varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir sabit yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin veya sabit yerin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet mukimince, uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak ve kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, uçak ve kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bu Maddenin 1 inci 2 nci ve 3 üncü fıkralarında değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar yalnızca, elden çıkararının mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, böyle bir varlığın, iktisap tarihinden itibaren bir yıl içinde elden çıkarılmasından dolayı bir Âkit Devlette elde edilen kazanç, bu Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 14

Serbest Meslek Faaliyetleri

1. Bir Âkit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer :

(a) Kişi bu diğer Devlette bu faaliyetleri icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip ise veya

(b) Kişi bu diğer Devlette, sözkonusu faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde 183 gün veya daha fazla kalırsa,

sözkonusu gelir, aynı zamanda diğer Âkit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca sözkonusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içinde elde edilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer :

(a) Teşebbüs, bu faaliyetleri icra etmek üzere bu diğer Devlette bir işyerine sahip olursa veya

(b) Faaliyetlerin icra edildiği süre veya süreler, herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşarsa,

sözkonusu gelir, aynı zamanda bu diğer Âkit Devlette de vergilendirilebilir.

Boyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca sözkonusu işyerine atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette icra edilen faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Her iki durumda da bu teşebbüs, sözkonusu gelir dolayısıyla bu diğer Âkit Devlette bu Anlaşmanın 7 nci Maddesi hükümlerine göre vergilendirilmeyi, yani sözkonusu gelir bu diğer Devlette bulunan işyerine atfedilebilmiş gibi vergilendirilmeyi tercih edebilir. Bu tercih bu diğer Devletin sözkonusu gelir üzerinden tevkifat suretiyle vergi alma hakkını etkilemeyecektir.

3. «Serbest meslek faaliyetleri» terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini ve özel meslekî bilgi ve maharet gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır.

MADDE 15

Bağımlı Faaliyetler

1. Bu Anlaşmanın 16, 18, 19 ve 21 inci Madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bu Maddenin 1 inci fıkrâ hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer :

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Devlette bir vergilendirme döneminde bir veya bir kaç seferde 183 günü aşmamak üzere kalırsa ve

b) Ödeme, bu diğer Âkit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa,

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen ücretler sözkonusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtasını işleterek, kazanç elde eden kişinin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 16

Müdürlere Yapılan Ödemeler

Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin Yönetim Kurulu üyesi olması dolayısıyla eline geçen ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 17

Artist ve Sporcular .

1. Bu Anlaşmanın 14 ve 15 inci Madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan ve tiyatro, sinema, radyo, televizyon artistliği yapan veya müzisyen olarak çalışan sanatçıların ve bunun yanısıra sporcuların diğer Âkit Devlette icra ettikleri bu nitelikteki şahsî faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki şahsî faaliyetlerden doğan gelir, kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci Madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bu Maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrâ hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir Âkit Devlette diğer Âkit Devletin bir mukimi tarafından, 1 inci fıkrada belirtilen türden faaliyetlerin icrası sonucunda elde edilen gelir, bu ziyaretin diğer Âkit Devletin resmî kaynaklarından desteklenmesi şartıyla ve Türkiye açısından ilâveten bu ziyaretin kamu menfaatine yararlı dernekler veya örgütler tarafından karşılanması durumunda bu faaliyetlerin icra edildiği Âkit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

MADDE 18

Emekli Maaşları

1. Bu Anlaşmanın 19 uncu Maddesinin 2 nci fıkrâ hükmü saklı kalmak üzere, geçmiş çalışmaların karşılığında ödenen emekli maaşlarıyla sağlanan diğer benzeri menfaatler, Âkit Devletlerden herhangi birinin sosyal güvenlik sistemi çerçevesinde yapılan her tür ödemeler ve bu Maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan düzenli ödemeler, yalnızca kendisine ödemedede bulunan kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. «Düzenli ödeme» terimi, para ve parayla ölçülebilir menfaatler karşılığında tam ve yeterli ödemedede bulunma taahhüdünü mutazammın, ömür boyu veya belirli yada belirlenebilir bir süre, belirli zamanlarda, düzenli olarak ödenecek olan belli bir meblağı ifade eder.

MADDE 19

Kamu Görevleri

1. (a) Bir Âkit Devletin kendisine, politik alt bölümüne, veya bir mahallî idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından sağlanan ve emekli maaşı dışında kalan menfaatler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

(b) Bununla beraber, hizmet diğer Âkit Devlette sunulduğunda ve hizmeti sunan gerçek kişi o Devletin mukimi olduğunda, sağlanan bu menfaatler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin :

(i) Diğer Âkit Devletin vatandaşı olması ve

(ii) Yalnızca hizmet sunmak için bu diğer Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması zorunludur.

2. (a) Bir Âkit Devletin kendisine bir politik alt bölümüne veya bir mahallî idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

(b) Bununla beraber, sözkonusu gerçek kişinin diğer Âkit Devletin vatandaşı ve mukimi olması halinde bu emekli maaşı yalnızca diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bir Âkit Devletin kendisi, bir politik alt bölümü veya bir mahallî idaresi tarafından yürütülen her türlü ticaretle veya ticarî faaliyetle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan menfaatlara ve ödenen emekli maaşlarına, bu Anlaşmanın 15, 16 ve 18 inci Maddelerinin hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 20

Öğrenciler, Meslekî Eğitim Görenler ve Stajyerler

Bir Âkit Devlete gidişinden hemen önce diğer Âkit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya meslekî eğitim amacıyla bulunan bir öğrenciye, meslekî eğitim gören kişiye veya stajyere :

(i) Geçimini, öğrenim veya meslekî eğitimini sağlayabilmesi için yurt dışından gönderilen her nevi paralar;

(ii) Geçimini, öğrenim veya meslekî eğitimini sağlayabilmesi için kamu, hayır, bilim, edebiyat veya öğrenim kurumları tarafından verilen her nevi burslar, masraf karşılıkları mükâfatlar ve yapılan yardımlar,

ilk bahsedilen Devlette vergiye tabi tutulmayacaktır.

MADDE 21

Öğretmenler

1. Bir Âkit Devlete, bir üniversite, yüksekokul, okul veya o Âkit Devlette tanıyan bir öğretim müessesesinde öğretim veya araştırma yapmak amacıyla iki yılı aşmayan bir süre için giden ve bu ziyaretten hemen önce diğer Âkit Devletin mukimi durumun-

da olan bir gerçek kişinin, bu amaçla bu Devlete yaptığı ilk ziyaret tarihinden itibaren iki yıl süreyle, sözkonusu öğretim veya araştırma karşılığında eline geçen paralar, ilk bahsedilen Âkit Devlette vergiye tabi tutulmayacaktır. Ancak bunun için, sözkonusu paraların ilk bahsedilen Âkit Devletin dışındaki kaynaklardan elde edilmesi şarttır.

2. Bu Madde araştırma gelirlerine ilişkin olarak, yalnızca sözkonusu gerçek kişinin üstlendiği bu türden bir araştırmanın kamu menfaatine yönelik olması halinde uygulanacak; buna karşın bu araştırmanın özellikle diğer özel kişi ya da kişilerin menfaatine yürütülmesi halinde uygulanmayacaktır.

MADDE 22

Diğer Gelirler

Bir Âkit Devlet mukiminin nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın bundan önceki Maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, tereke (trust) kaynaklı gelir olmamak kaydıyla, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

MADDE 23

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

1. Birleşik Krallık dışında kalan bir egemenlik sahasında ödenen verginin Birleşik Krallık vergisinden mahsubunu düzenleyen Birleşik Krallık mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere (burada öngörülen genel prensibi etkilememek şartıyla):

(a) Türkiye mevzuatına göre ve bu Anlaşma gereğince, Türkiye içindeki kaynaklardan elde edilen ticarî kazanç, gelir veya sermaye değer artış kazançları üzerinden doğrudan doğruya veya tevkifat suretiyle ödenen Türk vergisinin (temettüleri için, temettünün içinden ödendiği kazancın vergisi hariç), Türk vergisinin hesabına esas alınan aynı ticarî kazanç, gelir veya sermaye değer artış kazançları için Birleşik Krallık'da hesaplanan her nevi vergiden mahsubuna müsaade edilecektir.

(b) Türkiye'de mukim olan bir şirket tarafından, Birleşik Krallık'da mukim olan ve temettü ödeyen şirketin doğrudan doğruya veya dolaylı olarak oy gücünün en az yüzde 10'unu kontrol eden bir şirkete ödenen temettüleri için, mahsupta (bu fıkranın (a) bendi gereğince mahsubuna müsaade edilen Türk vergisine ilaveten), sözkonusu temettünün içinden ödendiği kazançla ilişkin olarak şirketçe ödenen Türk vergisi de hesaba alınacaktır.

2. Bu Maddenin 1 inci fıkrasının amaçları yönünden, «ödenen Türk Vergisi» teriminin, herhangi bir yılda Türk vergisi olarak ödenmesi gereken; fakat Türk mevzuatının aşağıya kaydedilen hükümlerinden herhangi biri yüzünden, o yılda veya o yılın herhangi bir kısmında muafiyete, istisnaya veya indirime tabi tutulan meblağları da kapsamına aldığı kabul edilecektir:

(a) (i) Gelir Vergisi Kanununun Sekizinci Bölüm, Ek 1 - 6 ncı Maddeleri (Değişik 31 Aralık 1960 tarih ve 193 sayılı Kanun);

(ii) Kurumlar Vergisi Kanununun Birinci Kısım, İkinci Bölüm, 8 inci Maddesinin 9 No. lu bendi (Değişik 3 Haziran 1949 tarih ve 5422 sayılı Kanun);

Bu hükümlerin kapsam içinde kabul edilebilmesi için, bu Anlaşmanın imza tarihinden itibaren, genel niteliğini etkilemeyen önemsiz değişiklikler hariç, değişikliğe tabi tutulmamış olması ve yürürlükte olması zorunludur;

(b) İleriki tarihlerde yürürlüğe girmekle beraber, Âkit Devletlerin yetkili makamlarınca önemli ölçüde benzer nitelikte olduğu hususunda uzlaşmaya bağlanan ve daha sonra genel niteliğini etkilemeyen önemsiz değişiklikler hariç, değişikliğe tabi tutulmayan herhangi bir hüküm.

Belirli bir kaynaktan elde edilen gelire ilk defa ne zaman bir Türk vergi muafiyeti, istisnası veya indirimi uygulandıysa, bu gelir, ancak bu tarihten itibaren on yıllık bir dönemde aynı kaynaktan tekrar elde edildiğinde, bu fıkra hükümleri dolayısıyla Birleşik Krallık vergi indiriminden yararlanabilecektir.

3. Türkiye dışında kalan bir egemenlik sahasında ödenen verginin Türk vergisinden mahsubunu düzenleyen Türkiye mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bir Türkiye mukiminin, Birleşik Krallık mevzuatına göre ve bu Anlaşma gereğince, Birleşik Krallık içindeki kaynaklardan elde ettiği gelir (ticarî kazançlar ve sermaye değer artış kazançları dahil) üzerinden ödediği Birleşik Krallık vergisinin, sözkonusu gelire ilişkin Türk vergisinden mahsubuna müsaade edilecektir. Bununla beraber bu mahsup, sözkonusu gelir için mahsuptan önce hesaplanan Türk vergisini aşmayacaktır.

4. Bu Maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkralarının amaçları yönünden, bir Âkit Devlet mukiminin elde ettiği ve diğer Âkit Devletin, bu Anlaşmaya göre vergilendirebildiği ticarî kazanç, gelir ve sermaye değer artış kazançlarının, diğer Âkit Devlette bulunan kaynaklardan doğduğu kabul edilecektir.

MADDE 24

Ayrım Yapılmaması

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları diğer Âkit Devlette o Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. Bu Anlaşmanın 10 uncu Maddesinin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten bir teşebbüsüne göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bu Anlaşmanın 9 uncu Maddesi, 11 izci Maddesinin 7 nci fıkrası veya 12 nci Maddesinin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak ve bu Anlaşmanın 11 inci Maddesinin 8 inci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünün vergi matrahı belirlenirken, bu teşebbüsün diğer Âkit Devletin bir mukimine yaptığı faiz, gayri maddî hak bedeli şeklindeki ödemelerle diğer ödemeler, bu ödemeler sanki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi aynı şekilde indirilebilecektir.

5. Bu maddede kapsama alınan hiçbir husus, Âkit Devletlerden herhangi birinin kendi mukimlerine şahsî ve ailevî durumları dolayısıyla uyguladığı şahsî indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini, bu Devlette mukim olmayan gerçek kişilere de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

MADDE 25

Karşılıklı Anlaşma Usulü

1. Bir Âkit Devlet mukimi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilir.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler.

MADDE 26

Bilgi Değişimi

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları gerek bu Anlaşma hükümlerinin, gerekse iç mevzuatlarının işlerlik kazanabilmeleri için ihtiyaç duyulan bilgileri, iç mevzuattaki vergileme bu Anlaşma ile uyum halinde olduğu sürece, değişime tabi tutacaklardır. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleriyle veya cebri icra ya da cezasıyla veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. Bu Maddenin 1 inci fıkrâ hükümleri, hiçbir surette Âkit Devletlerden birini :
- a) Kendinin veya diğêr Âkit Devletin mevzuatına veya idarî alışkanlıklarına uymayacak idarî önlemler alma;
  - b) Kendinin veya diğêr Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilmeyen bilgileri sunma;
  - c) Herhangi bir ticarî, sınaî, meslekî sırrı veya ticarî işlemleri alenî hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme;
- yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 27

Diplomasi ve Konsolosluk Memurları

- 1) Bu Anlaşma hükümleri, diplomasi, daimî misyon ve konsolosluk memurlarının devletler hukukunun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları malî ayrıcalıkları etkilemeyecektir.
- 2) Bu Anlaşmanın 4 üncü Maddesinin 1 inci fıkrâ hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devletin veya herhangi bir üçüncü Devletin diplomasi, daimî misyon veya konsolosluk memuru durumunda olan ve diğêr Âkit Devlette bulunan gerçek kişiler, yalnızca bu diğêr Devletteki kaynaklardan gelir sağladığı ve vergiye tabi tutulduğu için, bu diğêr Devletin mukimi addedilmeyeceklerdir.

MADDE 28

Yürürlüğe Girme

Âkit Devletlerden her biri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğêrine bildirecektir. Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecek ve

(a) Türkiye'de Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi için, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı yılı izleyen takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her malî yılda ve

(b) Birleşik Krallık'ta :

(i) Gelir Vergisi ve Sermaye Değêr Artış Kazançları Vergisi için, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı yılı izleyen takvim yılının 6 Nisan günü veya daha sonra başlayan her tahakkuk yılında;

(ii) Kurumlar Vergisi için, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı yılı izleyen takvim yılının 1 Nisan günü veya daha sonra başlayan her malî yılda, uygulanacaktır.

MADDE 29

Yürürlükten Kalkma

Bu Anlaşma, Âkit Devletlerden biri tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Âkit Devletlerden her biri Anlaşmayı, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıllık bir süreden sonra her takvim yılının bitiminden en az altı

ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedebilir. Bu durumda Anlaşma :

(a) Türkiye'de Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi için, ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her malî yılda ve

(b) Birleşik Krallık'ta :

(i) Gelir Vergisi ve Sermaye Değer Artış Kazançları Vergisi için, ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının 6 Nisan günü veya daha sonra başlayan her tahakkuk yılında;

(ii) Kurumlar Vergisi için, ihbarnamenin verildiği yılı izleyen takvim yılının 1 Nisan günü veya daha sonra başlayan her malî yılda, hüküm ifade etmeyecektir.

Bu hususları teyiden, iki Devletin tam yetkili temsilcileri bu Anlaşmayı imzaladılar.

Türkçe ve İngilizce dillerinde her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, Londra'da, 19 Şubat 1986 tarihinde düzenlenmiştir.

Büyük Britanya ve
Kuzey İrlanda,
Birleşik Krallığı
Adına
Barones YOUNG

Türkiye Cumhuriyeti

Adına
Rahmi GÜMRÜKÇÜOĞLU

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
1	13	560
11	69	165
12	72	108,116,188:193

I - Gereğçeli 52 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 72 nci Birleşim tutanağına bağılıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/359.